

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 163/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. K. K., B., RNDr. J. M., B. a M. M., Kanada, všetci zastúpení advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia ich základných práv a slobôd podľa čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 310/2006 z 12. decembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. K. K., RNDr. J. M. a M. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2007 doručená sťažnosť Ing. K. K., RNDr. J. M. a M. M. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 11 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 310/2006 z 12. decembra 2006.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Sťažovatelia 1) až 3) sa ako navrhovatelia žalobou domáhali určenia, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. 3705 k. ú. D. ako stavba súp. č. 1709 aj s pozemkom KN parc. č. 419 – zastavaná plocha o výmere 345 m², ako aj pozemok KN parc. č. 423 zastavaná plocha o výmere 103 m² patria do dedičstva po poručiťoch Š. M., nar. 04. 06. 1904, naposledy bytom D. (...) a J. M., rod. H., (...) (pozn. správne malo byť uvedené ...), naposledy bytom D. (...). Prvostupňový súd žalobu rozsudkom sp. zn. 5 C/793/2001-151 zo dňa 24. 02. 2006 zamietol.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 8 Co/310/2006 zo dňa 12. 12. 2006 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu.

Uvedený právoplatný rozsudok Krajského súdu v Žiline vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a skutkové zistenie, ktoré si Krajský súd osvojil, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Sťažovatelia žiadali ako predbežnú pre meritórne rozhodnutie veci posúdiť otázku platnosti kúpnej zmluvy zo dňa 18. 10. 1974 pričom mali za to, že vzhľadom na výšku kúpnej ceny dojednanú v čl. III kúpnej zmluvy je táto kúpna zmluva absolútne neplatná pre rozpor s cenovými predpismi s poukazom na ust. § 399 ods. 2 OZ, v znení účinnom v čase uzavretia napadnutej kúpnej zmluvy. (...)

Právne posúdenie veci Krajským súdom v Žiline je nesprávne a tvrdenia, podľa ktorých nie je možné prakticky overiť správnosť údajov hodnoty nehnuteľností vzhľadom na ich zmenu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. (...)

Sťažovatelia poukazujú aj na skutočnosť, že v prvostupňovom konaní na Okresnom súde v Dolnom Kubíne bola vec sp. zn. 5 C 793/2001 pridelená sudcovi JUDr. P. B., ktorý v čase rozhodovania, teda v čase vyhlásenia rozsudku bol preukázateľne zaujatý voči právnenému zástupcovi žalobcov v 1. a 2. rade JUDr. J. P. O tejto skutočnosti sa však JUDr. J. P. dozvedel až po právoplatnom skončení veci v súvislosti s prevzatím zastupovania iných klientov v inom konaní (...).“

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietajú, že právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 793/2001 z 24. februára 2006 a právoplatným rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 8 Co 310/2006 z 12. decembra 2006 boli porušené ich základné práva priznané čl. 20 ústavy, čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu, podľa ktorých má každý právo vlastníť majetok, vlastnícke právo všetkých má rovnaký zákonný obsah a ochranu a každá fyzická alebo právnická osoba má právo ho pokojne užívať, pričom nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

Sťažovatelia namietajú aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ktorého obsahom je aj právo na nestranného sudcu), ku ktorému došlo tým, že zákonný sudca, ktorý rozhodoval vo veci vedenej okresným súdom, bol v čase rozhodovania zaujatý a preto vec rozhodol ako vylúčený sudca.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co/310/2006 zo dňa 12. 12. 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľov 1) až 3) podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ústavného zákona č. 23/1991 Zb. na rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co/310/2006 zo dňa 12. 12. 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľov 1) až 3) podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie o podpísaní zverejnené pod č. 209/1992 Zb.) na právo pokojne užívať svoj majetok.

Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co/310/2006 zo dňa 12. 12. 2006 bolo porušené základné právo sťažovateľov 1) až 3) podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co /310/2006 zo dňa 12. 12. 2006 a vec sa vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že sťažovatelia sa žalobou podanou okresnému súdu 21. decembra 2001 domáhali určenia, že označené nehnuteľnosti v obci D. patria do dedičstva po poručníkoch Š. M. a J. M. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 5 C 793/2001-151 z 24. februára 2006 tak, že žalobu zamietol a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Sťažovatelia sa proti rozsudku odvolali. Krajský súd ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 8 Co 310/2006 z 12. decembra 2006 (právoplatnosť nadobudol 10. apríla 2007) rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv priznaných čl. 20 ústavy, čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu k dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu, ktorý podľa ich tvrdení „*vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a skutkové zistenie, ktoré si Krajský súd osvojil, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní*“.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 11 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Článkom 20 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana vlastníckemu právu, ktorú poskytuje aj čl. 11 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu.

Ústavný súd skúmal, či napadnutým rozsudkom krajský súd porušil základné práva sťažovateľov na súdnu ochranu a v nadväznosti na toto rozhodnutie aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 listiny a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) vrátane návrhu o námietke zaujatosti, alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľov však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu a inú právnu ochranu bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľov. Vo veci určenia, či označené nehnuteľnosti patria do dedičstva, konal a rozhodol okresný súd, v odvolacom konaní krajský súd. Nespokojnosť sťažovateľov s obsahom rozhodnutia krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 8 Co 310/2006 z 12. decembra 2006 obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov pre odôvodnenie jeho výroku a nezistil ani porušenie ústavnoprocených princípov konania pred týmto súdom podľa čl. 46 až 50 ústavy, a tiež nezistil, že by závery krajského súdu v konaní boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov krajského súdu. Tvrdenia sťažovateľov preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo nepriaznivým výsledkom pre nich, čo však nemožno spájať s pojmom spravodlivý proces a s porušovaním jeho princípov.

Sťažovatelia tiež tvrdili, že došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj tým spôsobom, že v konaní vedenom okresným súdom vo veci rozhodoval zaujatý sudca. Námietku zaujatosti nemohli uplatniť v konaní pred všeobecným súdom, pretože o uvedenej skutočnosti sa ich právny zástupca dozvedel až po právoplatnom skončení veci. Uvedenou námietkou porušenia práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa však ústavný súd nezaoberal, pretože mu v tom bránili princípy sebaobmedzenia a subsidiarity, keď na nápravu takejto chyby mali sťažovatelia iný právny prostriedok (dovolanie a pod.).

Vychádzajúc z týchto faktov dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Ústavný súd napokon poznamenáva, že rozhodovanie o zrušení sťažovateľmi označeného právoplatného rozhodnutia vyplýva z čl. 127 ods. 2 ústavy a prichádzalo by do úvahy iba v tom prípade, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia ich základných práv. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o tejto časti návrhu na rozhodnutie (petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007